
Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien neuropsykiatrista ohjelmaa

KVALT 24.05.2021 § 42

Valtuutettu Jenni Jokinen jätti seuraavan valtuustoaloitteen:

"Neuropsykiatrisia erityispiirteitä omaavia henkilöitä eli nepsyjä ovat he, joilla on esimerkiksi ADHD, ADD, asperger, autismikirjon häiriö, Tourette tai kehityksellinen kielihäiriö. Nepsyypirteisiä henkilöitä arveellaan olevan jopa 10-20 prosenttia väestöstä. Pelkästään ADHD-oireisia 6-18-vuotiaita arvioidaan olevan noin 3-7 prosenttia.

Nepsyt ovat useimmiten näkymättömästi vammaisia henkilöitä, sillä diagnoosi ei välttämättä näy lainkaan ulospäin, mutta silti tarkkaavuuden, hahmottamisen ja toiminnanohjauksen ongelmat aiheuttavat henkilöille toimintarajoitteita, joihin he tarvitsevat tukea, ohjausta ja kuntoutusta. Tällä hetkellä monet heistä ovat väliinputoajia Sastamalan kaupungin ja Sotesin antamissa palveluissa sekä työelämässä.

Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä esittää, että Sastamalan kaupungissa tehdään NÄE NEPSY -ohjelma, jolla neuropsykiatrisia erityispiirteitä omaavien henkilöiden ja heidän läheistensä asemaa parannetaan erityisesti varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa, toisella asteella, kaupungin nuorisotyössä, Sotesin palveluissa sekä kaikessa harrastustoiminnassa, jota kaupunki rahoituksellaan tukee. Ohjelmaan tulee kirjata keskeiset tavoitteet ja toimenpiteet sekä palvelut ja tukimuodot neuropsykiatrisia erityispiirteitä omaavien henkilöiden ja heidän läheistensä hyvinvoinnin ja oikeuksien edistämiseksi.

Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä

Eveliina Asikainen"

Päätös: Kaupunginvaltuusto päätti jättää valtuutettu Jenni Jokisen jättämän valtuustoaloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

YASOSLTK 23.02.2022 § 23

Valtuutettu Jenni Jokinen oli jättänyt kaupunginvaltuuston kokouksessa 24.5.2021 § 42 valtuustoaloitteen neuropsykiatrisen, Näe nepsy -ohjelman laatimisesta. Aloitteessa tuodaan esiin, että nepsyt ovat usein näkymättömästi vammaisia henkilöitä, joiden tarkkaavaisuuden, hahmottamisen ja toiminnanohjauksen ongelmat aiheuttavat henkilöille toimintarajoitteita, joihin he tarvitsevat tukea, ohjausta ja kuntoutusta. Aloitteessa esitetään, että ohjelmaan tulee kirjata keskeiset tavoitteet ja toimenpiteet sekä palvelut ja tukimuodot, neuropsykiatrisia erityispiirteitä omaavien henkilöiden ja heidän läheistensä hyvinvoinnin ja oikeuksien edistämiseksi. Ohjelman avulla pyritään parantamaan näiden henkilöiden asemaa erityisesti varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa, toisella asteella, kaupungin nuorisotyössä, Sotesin palveluissa sekä

kaikessa harrastustoiminnassa, jota kaupunki rahoituksellaan tukee.

Valtuustoaloitetta on käsitelty perhepalveluverkoston ohjausryhmän kokouksessa 17.1.2022. Ohjausryhmään kuuluu edustus perusopetuksesta, varhaiskasvatuksesta, lukiokoulutuksesta, nuoriso- ja liikuntapalveluista, perusterveydenhuollosta sekä perhe- ja sosiaalipalveluista. Ohjausryhmän puheenjohtajana toimii kasvatusjohtaja Pekka Kares. Kokouksessa todettiin, että nepsytyö on huomioitu laaja-alaisesti perhepalveluverkoston toiminnassa ja eri toimialojen tekemässä työssä. Ohjausryhmä kokosi palvelut yhteen taulukkoon (oheismateriaalina). Perhepalveluverkoston ohjausryhmä näkee nepsyjen kanssa tehtävän työn tärkeänä, mutta ei näe tarvetta erillisen Näe nepsy -ohjelman laatimiselle. Nepsytyölle on kova kysyntä, mutta palvelutarpeeseen vastaaminen edellyttäisi lisäresursointia.

Oheismateriaalina on valtuustoaloite.

Valmistelija	perhe- ja sosiaalipalvelujohtaja Hanna Lähteenmäki
Esittelijä	Sosiaali- ja terveystoiminnan johtaja
Päätösehdotus	Yhteistoiminta-alueen sosiaali- ja terveystoimintalautakunta antaa yllä olevan selvityksen vastauksena valtuustoaloitteeseen.
Päätös	Hyväksyttiin yksimielisesti esityksen mukaan.
Lisätietoja	Hanna Lähteenmäki, p. 040 488 0211

KHALL 28.02.2022 § 54

Valmistelija	perhe- ja sosiaalipalvelujohtaja Hanna Lähteenmäki, hallintojohtaja Tapio Rautava
Esittelijä	Kaupunginjohtaja
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle valmistelutekstistä ilmenevän vastauksen Jenni Jokisen / Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän 24.5.2021 jättämään valtuustoaloitteeseen koskien neuropsykiatrista ohjelmaa. Valtuustoaloite katsotaan loppuunkäsitellyksi.
Päätös	Keskustelun kuluessa kaupunginhallituksen I varapuheenjohtaja Jenni Jokinen ehdotti kaupunginhallituksen jäsen Jarkko Mäkipään kannattamana, että vastaus valtuustoaloitteeseen palautetaan takaisin valmisteluun. Kun kaikki pyydetyt puheenvuorot oli käytetty, puheenjohtaja päätti keskustelun. Kun oli tehty kaupunginjohtajan ehdotuksesta poikkeava kannatettu ehdotus, puheenjohtaja teki äänestys ehdotuksen, jonka kaupunginhallitus yksimielisesti hyväksyi. Suoritetussa nimenhuutoäänestyksessä kaupunginjohtajan ehdotus sai kuusi (6) ääntä (Kaaja, Bergbom, Mattila, von Nandelstadh, Peltari ja Hakanen) ja Jokisen ehdotus viisi (5) ääntä

(Jokinen, Mäkipää, Raunio, Haapanen ja Villo). Puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen päättäneen äänestyksen jälkeen äänin 6 - 5 hyväksyä kaupunginjohtajan ehdotuksen kaupunginhallituksen päätökseksi asiassa.

Lisätietoja   perhe- ja sosiaalipalvelujohtaja Hanna Läheenmäki, puh. 040 488 0211

KVALT 25.04.2022 § 22

Esittelijä   Kaupunginhallitus

Päätösehdotus   Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle valmistelutekstistä ilmenevän vastauksen Jenni Jokisen / Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän 24.5.2021 jättämään valtuustoaloitteeseen koskien neuropsykiatrista ohjelmaa. Valtuustoaloite katsotaan loppuunkäsitellyksi.

Päätös   Keskustelun kuluessa valtuutettu Jenni Jokinen ehdotti aloitteen palauttamista valmisteluun. Hyvinvointialueiden aloitettua toimintansa, kaupungille jää vielä sivistyspalvelut ja hyvinvoinnin edistämisen palvelut. Näin Nepsy-ohjelma tulee siis tulevaisuudessa koskemaan erityisesti varhaiskasvatusta, perusopetusta, toisella asteella, nuorisotyössä ja kaikessa harrastustoiminnassa, jota kaupunki tukee. Aloitteessa esitetään laadittavaksi ohjelma, jolla näissä palveluissa neuropsykiatrista piirteitä omaavien henkilöiden ja heidän perheidensä asemaa parannetaan näissä kaupungin palveluissa. Ohjelmassa olisi keskeiset konkreettiset toimenpiteet ja tavoitteet sekä palvelut ja tukitoimet neuropsykiatriaerityispiirteitä omaavien henkilöiden ja heidän läheistensä hyvinvoinnin ja oikeuksien edistämiseksi näissä kaupunkiin jäävissä palveluissa. Näillä ohjelmaan kirjatulla toimenpiteillä olisi merkitys siinä, miten lapset ja nuoret sekä heidän perheensä voivat, ja miten suuri tarve heillä on hakeutua perusterveydenhuollon tai erikoissairaanhoidon palveluiden piiriin. Ehdotusta kannattivat valtuutettu Karisalmen ilmoittamana Sosialidemokraattien valtuustoryhmä ja valtuutettu Henriksson.

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko valtuutettu Jokisen ehdotus hyväksyä yksimielisesti. Tämän kaupunginvaltuusto yksimielisesti hyväksyi. Päätettyään keskustelun kaupunginvaltuuston puheenjohtaja totesi, että valtuustoaloite palautetaan valmisteluun sivistyspalveluille ottaen huomioon hyvinvointialueen yhdyspinnat.

SIVLTK 25.01.2023 § 11
625/06.00/2021

Kaupunginvaltuusto palautti 25.4.2022 kokouksessa valmisteluun Jenni Jokisen / Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän 24.5.2021 jättämän valtuustoaloitteen koskien neuropsykiatrista ohjelmaa.

Perhepalveluverkosto on valmistellut sähköistä perhekeskusta osaksi Sastamalan kaupungin kotisivuja. Sivustolle kootaan lapsiperheiden palvelut, tietoa ja sähköistä asiointia. Sähköiseen perhekeskukseen tulee myös oma osio nepsy-palveluista. Apua neuropsykiatrisiin häiriöihin-sivustolle kootaan tietoa neuropsykiatrisista häiriöistä ja palveluista Sastamalan alueella. Sähköinen perhekeskus julkaistaan kuntalaisille kevään 2023 aikana. Perhepalveluverkoston ohjausryhmän näkemys on, että sivusto palvelee osittain myös valtuustoaloitteen tavoitteita palveluiden ja tukimuotojen kirjaamisesta ja kehittämisestä sekä Näe nepsy-ohjelman tavoitteita.

Hyvinvointialueen myötä yhdyspintatyö on määriteltävä ja yhteistyömalleja tarkasteltava muuttuneessa tilanteessa. Kaupungin lakisääteisenä tehtävänä on hyvinvointityö ja näitä tehtäviä varten parhaillaan organisoidutaan uudelleen hyvinvointialueen aloitettua toimintansa. Nepsy-lapset ja heidän perheensä on luonnollisesti myös huomioitava osana hyvinvointityötä ja hyvinvointisuunnittelua. Kaupungin järjestämissä peruspalveluissa (varhaiskasvatus, perusopetus, lukiokoulutus, nuoriso- ja liikuntatoimi, kulttuuripalvelut, Sastamalan opiston toiminta) nepsy-lapset ja nuoret huomioidaan osana perustyötä, tukitoimia ja lakisääteisiä palveluja. Olennaista on henkilöstön riittävä osaaminen nepsy-lasten huomioimiseen. Tähän on vastattu säännöllisillä koulutuksilla ja konsultaatio-malleja kehittämällä. Nepsy-lapsen hoito- ja kuntoutus on vuoden alusta lähtien hyvinvointialueen vastuulla. Kaupungin peruspalveluissa on työntekijöillä oltava hyvä tietämys näistä palveluista ja hoitoketjuista, jotta perheitä osataan ohjata oikeiden palveluiden piiriin. Varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa tehdään lakisääteistä monialaista yhteistyötä yksilötasolla eri toimijoiden kanssa ja toimintoja pyritään kehittämään jatkossakin monialaisesti yhdessä.

Perhepalveluverkoston ohjausryhmä kokosi edelliseen vastineeseen nepsy-palvelut ja toimintamallit (liite). Palvelut ovat osittain siirtyneet hyvinvointialueelle, mutta ovat edelleen voimassa olevia. Nepsy-lapset on huomioitu kunkin toimialan omien palvelujen suunnitelmissa ja tuen järjestämisessä. Palvelujen lisääminen (esim. nepsy-yksilövalmennus) vaatisi lisäresurssointia nykytilaan verrattuna.

Valmistelija	Perhepalveluverkoston ohjausryhmä
Esittelijä	Kasvatusjohtaja
Päätösehdotus	Sivistyslautakunta antaa yllä olevan selvityksen vastauksenaan valtuustoaloitteeseen koskien neuropsykiatrista ohjelmaa.
Päätös	Hyväksyttiin yksimielisesti.
Lisätietoja	Perusopetuksen opetuspäällikkö Kati Heikkilä, puh. 040 648 2240